

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Károly trónörökös lemondott

— A koronatanács a lemondást elfogadta. —
Mihály herceg az új trónutód —

Bukarest, január 2.

Napok óta keringtek hírek Károly trónörökös lemondásáról. Ezek a hírek most megerősítést nyertek. Szilveszter estéjére a király koronatanácsra hívta össze a kormány tagjait, amelyen részt vettek az ellenzék vezetői, a patriárka, valamint Preau és Coanda tábornokok. A koronatanácsról a következő hivatalos jelentést adták ki:

Károly trónörökös levelet intézett Öfelségéhez, amelyben lemond trónörökös jogairól. Öfelsége a király kénytelen volt a lemondást tudomásul venni és koronatanácsot összehívni a további teendőket illetően. A koronatanácsban Öfelsége bejelentette ezt az elhatározását és kérte a jelenlevőknek és az ország összes illetékes elemeinek segítségét elhatározásának keresztülviteléhez és Mihály hercegnek trónörökössé való proklamálásához. A lemondás ratifikálása és az új trónörökös proklamálása céljából január negyedikére a törvényhozás mindkét házát rendkívüli ülésre összehívta.

Ezen a rendkívüli ülésen fogják elhatározni, hogy a trónörökös mellé, ha az uralkodó elhalálozásakor még nem érné el nagykorúságát, régensséget alakítsanak, amelynek megalakítására ugyancsak a törvényhozó testület ka-

pott megbízást. A koronatanács a patriárka megindító beszébe és a trónörökös levelének felolvasása után a lemondást tudomásul vette. A miniszterek este féltizkor visszautaztak Bukarestbe.

A trónörökös lemondásának körülményeiről félhivatalosan a következőket jelentik:

Károly trónörökös legutóbb Londonban képviselte a királyi családot Alexandra angol anyakirálynő temetésén. Londonból Franciaországba, onnan Olaszországba utazott, ahol Milanóban, majd Velencében tartózkodott, végül pedig Svájcba ment.

Miután a trónörökösnek Londonból azonnal haza kellett volna térnie, az a körülmény, hogy meghosszabbította külföldi tartózkodását, illetékes helyen intervencióra vezetett. Hívtu Judvari miniszter a király megbízásából Velencébe utazott, ahol a trónörökös akkor tartózkodott, és közölte vele, hogy azonnal haza kell térnie, mert úgy kívánja a dinasztia és az ország érdeke.

A trónörökös visszautasította a kérés teljesítését és kijelentette, hogy a visszautasítás okait majd írásban közli Öfelségével. Ezután a trónörökös elküldte levelét, amelyben mély sajnálkozásának ad kifejezést, hogy nem tehet eleget az uralkodó óhajának, de a legutóbbi időben történt néhány katonai és politikai incidens arra az elhatározásra bírta, hogy Románia trónörökléséről lemondjon.

Ez a levél tette szükségessé a koronatanács összehívását.

Vizum nélkül ablakot kinyitni sem szabad jugoszláv területen a Baziásra utazóknak

Temesvár, január 2.

A Temesvár-baziási vasútvonalon hat évi szünetelés után tegnap óta ismét rendszeres forgalom van. Előző napon Christea Szilviusz helyettes vasúti igazgató vezetésével egy bizottság utazott le Baziásra és magával vitte az új vonalra szükséges vasúti személyzetet. Ez alkalommal helyezték Baziáson állásába Bucurescu állomásfőnököt, valamint a forgalmi és egyéb személyzetet. Az állásukat és váltóórókat ugyancsak Temesvárról vitték le.

Az első vonat tegnap reggel öt óra és huszonhét perccel indult a jászsefvárosi állomásról. Az előzetesen mutatkozó nagy érdeklődésből arra lehetett volna következtetni, hogy a vonat zsúfolt lesz utasokkal, azonban

alig száz ember

utazott az első baziási vonattal. Ennek nagyrészt az az oka, hogy a közönség még meglehetősen tájékozatlan, hogy mi minden kell az utazáshoz.

Az utazáshoz szükséges jegyet a jászsefvárosi állomás pénztára csak a román vonalra adja ki. Azok, akik jugoszláv területre utaznak, csak Sztamoráig vállalnak jegyet, azok pedig, akik Baziásra mennek, a jugoszláv pálya leszámításával

egészen Baziásig

kapnak jegyet. A jugoszláv pályára érvényes jegyeket a vasúton adják és azért dinárral kell fizetni.

Az első utasok között voltak olyanok, akik szabályszerű utlevéllel Jugoszláviába utaztak. Ezek közül a legtöbben Versecen, néhányan Fehértemplom szállókat ki. Azok az utasok, akik Baziásra utaztak, Sztamorán az ottani határrendőrségtől személyazonossági okmányaik alapján határátlépési igazolványt — lasser passer — kaptak. Az utazó közönség saját érdekében jár el, ha piros igazolványát magával viszi, mert ennek hiányában a határtól többen kénytelenek voltak visszafordulni, mivel határátlépési

igazolványt nem kaptak.

A Baziásra menő utasok külön kocsikban foglaltak helyet s ezeket a kocsikat lezárták. Jugoszláv területen az ilyen utasoknak nem lehetett kiszállniok és még a kocsik ablakát sem lehetett kinyitniok.

Az első vonat délelőtt tizenegykor pontosan érkezett meg Baziásra. Visszafelé az első vonat — ugyanaz a szerelvény, mely Temesvárról indult — délután kettőkor indult el Baziásról és este hétkor már Temesvárott volt. Ennek a vonatnak sem volt sok utasa.

Bizonyos, hogy a Temesvár és Baziás közötti közlekedés hamarosan igen élénk lesz.

A közönség, mihelyt megtudja, hogy milyen feltételek mellett használhatja azt a vonalat, nagy számban fog arra felé utazni. Különösen az Alduna felé menő forgalom fog Baziáson keresztül lebonyolódni. A személyforgalmon kívül a teherszállítás is megindult már az ujonnan megnyílt vonalon.

Patkányok miatt

diplomáciai jegyzékváltás Ausztria és Csehszlovákia között

Prága, január 2.

Érdekes diplomáciai affér foglalkoztatja a csehszlovák politikai köröket. Néhány évvel a háboru előtt történt, hogy Colloredo Mansfeld gróf csehországi nagybirtokos, akinek egy amerikai szőrmenagykereskedő leánya a felesége, Csehország déli vidékén levő birtokain kísérletezett az Amerikából, apósa birtokáról importált pézsmapatkányokkal, amelyeknek tudvalevőleg igen értékes a szőrmeje. Colloredo gróf a pézsmapatkányokat tervszerűen tenyésztette birtokán, mert remélte, hogy szőrmejük eladásából busás hasznot fog huzni. A kísérlet azonban csak részben vált be. Az állatok ugyan elszaporodtak, de szőrmejük a csehországi klíma következtében eldurvult.

Közben kitört a világháboru, mely alatt az állatokkal senki sem törődött, ezek viszont a csehországi tővidéken annyira elszaporodtak, hogy komolyan veszélyeztették az ottani haltenyésztést. Később a pézsmapatkányok délfelé kezdtek terjedni és átkerültek ausztriai területre, hol ezrével lepték el a folyók és tavak környékét, úgy, hogy a csehországi halállomány után az osztrák halakat kezdték pusztítani.

Miután a csehszlovák kormány nem tett semmit az állatok elszaporodása ellen, az osztrák kormány diplomáciai úton felhívást intézett a csehszlovák kormányhoz, hogy a pézsmapatkányokat hatóságilag irtassa ki.

A csehszlovák kormány ígéretet tett, hogy a pézsmapatkányok kiirtására minden intézkedést megtesz.

— Kinevezés. A munkaügyi miniszterium január 1-ével Mudura János urat alfelügyelői ranggal a temesvári munkaügyi felügyelőség helyettesévé nevezte ki.

A
„Lumina”
csillárok

tiszta bronzból, mű-
vészi kivitelben
készülnek.

Városi lerakat: Spira & Drucker
butorizlet, Lloydstor.
Gyár és iroda: IV., Torók-utca 9.

Rendben lesz minden ezenül az államvasutaknál. A vonatok másodpercnyi pontossággal fognak közlekedni. Kisiklások, hídleszakadások, összeütközések, bal-és jobboldali esetek egyáltalán nem lesznek. Minden kocsi tiszta lesz, fűtött és világított. A személyzethiány is megszűnik, panaszok sem hangzanak el többé a kis fizetések miatt, a viteldijakat sem kell emelni, — egyszerűen minden úgy lesz, amint azt az államnak egy jólvezetett kereskedelmi vállalatától meg lehet követelni. Miért? Mert a vasútigazgatóságok megszűntek és helyükét ugynevezett üzlethezéltségek foglalták el. Hogy miért nem vasútigazgatóság és miért üzlethezéltség? Talán azért, hogy hivatását nehezebb legyen kitalálni?

Kellemetlen újév egészen szokatlanul hangzik a sok tradicionális s konvencionálisan hazug boldog-új-év-kívánás közepette. Pedig kellemetlen újév az, amivel a kincstár a megyei nyugdíjasokat meglepte. Járandóságait ezuttal nem utalványozták ki, azzal az indoklással, hogy a pénzügyminisztériumban még nem készült el a költségvetés. Majd később megkapják. Istenem, milyen meglepetés érhetné még nyugdíjasainkat? Olyan, amelyen csodálkozhatnának? Csak arra volnánk kíváncsiak, hogy azok, akikre a pénzügyminisztériumban a költségvetés elkészítését bízták, szintén a nyugdíjasokkal egyidőben veszik-e fel fizetésüket. Akárhogyan van, kellemetlen újév virradt nyugdíjasaink. A pénzügyminisztérium nem kíván nekik boldog újévet, de ezt az elmaradt kívánságát legalább valóra váltotta.

Örömmel tölt el

bennünket és bizonyára mindenkit az a hír, melyről beszámolunk, hogy az aradi kórház katolikus kápolnáját a hatóságok elrekvirálták. Az első pillanatra talán érthetetlennek látszik az öröm, de mégis úgy van. Elrekviráltak, kisajátítottak birtokokat, kis telepes földecskéket, elrekviráltak lakásokat, elrekviráltak iskolákat és sok mindent, ami egyáltalán elrekvirálható volt. Sokszor olyant is, amit nem gondoltunk elvehetőnek. Most az aradi kórház katolikus kápolnájára került a sor. Ez azért örömdetes, mert kiderül belőle, hogy végéhez közeledünk a rekvirálásoknak. Már csak a kápolnák és talán templomok vannak hátra. Azután vége ennek a műfajnak. Elpették az aradi katolikus kápolnát. És még merje valaki mondani, hogy kormányzati rendszerünk antiszemita.

A Déli Hírlap munkatársa a pénzügyminiszternél

— Bratianu Vintila újvi nyilatkozata a kisebbségekről
és pénzügyi terveiről —

Bukarest, december 31.

A kormány legenergiusabb, majdnem azt mondhatnám legmakacsabb tagja, — minden kétséget kizáróan az ország pénzügyeinek legfőbb óra és felvigyázója Bratianu Vintila pénzügyminiszter. Köztudomású a pénzügyeink exszellenciás uráról, hogy kimérten és parancsra rendeli magához a sajtó képviselőit és en bloc interjúkkal és nyilatkozatokkal örvendezteti meg őket. Valami különös és véletlen szerencse folytán bejutottam a pénzügyminiszterhez. Szokása ellenére felelte barátságos volt, mosolyogva üdvözölt, szakállára a pénzügyminiszteri déli oldalán át rásütött a verőfényes téli napsugár. Rendkívül meglepett ez a szokatlan fogadtatás és bizton arra számítottam, hogy a következő pillanatban kívülről nézem már a hatalmas épületombót. De mit tesz Isten és mit tesz Bratianu Vintila?! A legkényelmesebb karosszékebe ültet.

— Igen örülök, hogy a magyar kisebbségi sajtó képviselőjének végre kiönthetem a szívemet, hiszen maguk részeseinek a legfőbb támadásban — igaz, hogy méltatlanul. Kérem kérdezzen, mindenre válaszolni fogok.

Nos egy ilyen jó alkalmat nem szalaszthatok el és a kérdések csak úgy ömlöttek az ajkamról.

— Miniszter ur engedje meg, hogy a reszortján kívül eső kérdést tegyek fel elsőnek. Miért az a nagy közlekedés most egyszerre a választások előtt a magyarsághoz? Ki kell jelenítenem, hogy általánosan nagyrabecsült Duce külügyminiszter kollegája — nem tudom milyen okból megválaszolatlanul hagyta ezt a kérdésemet a minap?

— Szavamra mondom, sohasem értettem egyet azzal a politikai koncepcióval, amely azt az irányelvet követte, hogy az Erdélyben és Bánságban lakó magyarságot ne engedjük levegőhöz jutni. Ellenkezőleg! Mindenkor azt vallottam, hogy a népkisebbségeinknek a teljes kulturális fejlődést kell lehetővé tenni, mert csak ezen a módon válnak igazán jó és szívűből való román állampolgárokká. Nem rajtam mulott, hogy az iskolatörvények olyanok, mint amilyenek, nem rajtam mulott, hogy az erdélyrészi megyéknek nincs magyar prefektusuk. Sok minden nem rajtam mulott, higgyen nekem, én mindig a méltányosság álláspontján vagyok. Hogy most a választások előtt valamelyes enyhülés állott be a magyarsággal szemben tanúsított politikánkban, az képzeltetés. Azelőtt is tárgyaltunk és papíron sok mindent megígértünk, nem én tehetek róla, hogy az ígéretek csak írott malaszt maradt. De meglátja, ezután egész más levegő költözik a liberális párt berkeibe, a kis rakoncátlankodókat kiessékkeljük és haladunk a megértés és a méltányosság útján, amelynek gyümölcseit maguk is érezni fogják.

— Régóta halljuk ezt kegyelmes uram, meglehet, hogy 1926. valóra váltja. De szabadna jövő évben tanúsítandó pénzügyi programjáról meg tudni valamit?

— Nagyon örülök, hogy erre a kérdésre először önnek adhatok választ. Megmaradok eddigi álláspontom mellett. Látja, a tények engem igazoltak, az országnak egyáltalában nincsen szüksége drága kamatokkal fizetendő külföldi segítségre. Az én elvem a gyakorlatban nagyszerűen érvényesül. Igaz, hogy szerény nézetem szerint az új választásokat is mi vezetjük és ad grecas Calendas maradunk a kormányon, de mindeztől eltekintve, olyan

pompás pénzügyi politikát fejtettem ki, hogy jöhet akármelyik kormány — nézetem szerint csak az fog jönni, akit mi ajánlunk — azt, amit mi adunk, elvenni nem veheti el. A petroleum a mi kezünkben, az erdők, a fa, a föld, a bankok, a pénz, a Banca Nationala a parancsunkra dolgozik, kérem én a jövőre dolgoztam és a jövő teljesen igazolni fogja miniszteri tevékenységemet. A liberális párt nem panaszkodhatik rám. Az ország sem panaszkodik. Miért panaszkodna, amikor az ország kilencvenkilenc százaléka is liberális. Azt hiszem ért engem?

— A tisztviselők sem panaszkodhatnak. Olyan hatalmas fizetésemelést biztosítottam számukra, hogy egyenesen főkeeres osztálya lesz a társadalomnak és meg kell vallanom, érdeklődéssel hallottam Pisco szenátor tervéről, amely tisztviselő bank alapításával van kapcsolatban. Az én fizetésemelésem révén ezt a legkönnyebben elérhetik. Egész csomó új intézkedést óhajtok tenni 1926. év folyamán. Eltekintve attól, hogy eszem ágában sincsen elhagyni a helyemet, újból

emelem a tisztviselők fizetését. A belvárosi ipar támogatására nagy védővámokat léptetek életbe, különösen a textilszakmát kívánom támogatni, Constantinescu miniszter minden ellenkezése dacára a legteljesebb kivíteli szabadságot engedélyezem, a vámtételeket leszállítjuk és eltöröljük azt az intézkedésünket, hogy a vámoikat csak erős nyugati valutában lehessen fizetni. A vámbiztosíték rendszert hatályon kívül helyezzük. Nem kell újabb Galantis cset. Teljesen szabaddá tesszük a nyerstermékek ekszportját, hiszen olyan rendszeres termelési politikát folytattunk, hogy örült nagy mennyiségű feleslegek vannak az országban. Egyszóval az egész vonalon érezni fogják jótékony kezem intézkedéseit és áldását. Ezt üzenem Erdély és Bánság magyarságának. Boldog új évet kívánok.

A kutyafáját, a fejem beütöttem az éjjeli szekrénybe, valószínűleg el akarom köszönni a pénzügyminisztertől. Álomnak egész tűrhető volt. És interjú. Ez a fontos.

g—d.

Mert ha papok volnának...

— Hertzeg István temesvári Fő Biró levele a pápához —

Temesvár, január 2.

A csanádegyházmegyei plébániák közül az új esztendőben több parochia ünnepli meg fennállásának évszázados fordulóját. Így elsősorban a Temesvárgyárvárosi plébánia, a mely kétszáz év óta mint külön parochia áll fenn.

Az Árpádház idejében alapított bánsági összes parochiák csak magyar papsággal rendelkeztek. A katolikus hívők még a török világban is magyarok voltak. Bizonyosság rá Hertzeg István temesvári Fő Biró levele melyet 1582-ben Böjtmás Havának (március) 8 napján írt XIII. Gergely pápához. A török rabságban sanyalódó magyar hívők e levélben a pápát arra kérték, hogy a magyar hívőknek papot küldjön és, — mint a levél mondja — „*hogy egy Scolát vagy egy Tanuságnak helyét csináltatna Te Szentseged költségeddel, hogy gyermekeink tanulnának és Isten segítségével közülök olyik arra nevednek, ki papi Méltóságot vinne és a juhokat táplálna. Mert ha papok volnának, itt a tartományban, (bánsági török vilájet) netalántán mégse áradott, volna el annyira a hitetlenség.*”

Ezt a nagyon értékes, egyetlen magyar írást a XVI. századbeli Temesvárról 1841-ben Fábry Ignác volt csanádi kanonok, később kassai püspök másolta le Rómában a csanádi káptalan levéltára számára és így hitelessége kétségtelen. Az eredeti egyébként a vatikáni levéltárban és Temesvár akkori városi pecsétjével van ellátva.

A temesvári plébániák közül még a háboru alatt 1917-ben a belvárosi parochia ünnepte meg restaurálásának kétszáz éves jubileumát. A plébánia azonban sokkal régebben keletkezett. A pápai tized lajstromban már 1333-ban fordul elő s így kétségtelen, hogy az Árpádházi királyok idejében már virágzó magyar plébánia volt.

A józsefvárosi templom csak nemrég ünnepte meg fennállásának százötven éves jubileumát. Sorban a harmadik a Gyárváros, ahol kettős ünnepet ülhetnek az új esztendőben a hívők: a parochia fennállásának 200 éves, és az új fogadalmi templom beszertelésének negyedszázados jubileumát.

A jubiláló plébániák közt még szerepel a két krassószörénymegyei szerény parochia; Krassóvár és Temeszlatina. Mindkettő 1726-ban alakult és így szintén kétszáz éves évfordulót ünnepelhet. — Ugy szintén Stájerlak községe is másfél százados évfordulóról emlékezik meg parochiájának és templomának föllállítására óta.

A régi Torontálmegye két községe: Jánosföldre és Ujvár pedig templomának centennariumát ünnepelheti, miután száz éve lesz az új esztendőben, hogy a két derék község lakossága új templomot és plébániát kapott. — Az 1926-ik esztendőben a Gyárvárossal az élén így hat hitközség készülhet templomának és plébániájának ritka kegyeletes évforduló ünnepére.

o. a.

Az első jó tanács
az új esztendőben:

Csak KOPROL
hashajtót használj!

Megszűnt a versengés

Temesvár és Arad között a vasutigazgatóságok miatt

Temesvár, január 2.

Megírta a Déli Hírlap, hogy az eddigi vasutigazgatóságok megszűnnek és az egyes kerületi vasuti vezetés az ugynevezett üzletkezelőségek hatáskörébe kerül. A temesvári vasutigazgatóság, amely körül Temesvár és Arad között évek óta tartó vetélkedés folyt és amely nagyobb részében Aradon székelt, két üzletkezelőségre oszlik. Így aztán vége lesz a két város közötti versengésnek, mert az egyik üzletkezelőséget Arad, a másikat Temesvár kapja.

Elyben az üzletkezelőségek már január elsejével léptek életbe, gyakorlatilag azonban csak napok, esetleg egy-két hét múlva kezdik meg működésüket. A bukaresti vezérigazgatóság részéről egyelőre csak az a rendelkezés érkezett, hogy a vasutigazgatóságok vezetőinek a múlt hónapban Bukarestben megadott szóbeli utasítások alapján tegyenek meg minden előkészületet, hogy az üzletkezelőségek a meghatározandó időpontban akadálytalanul megkezdhesék működésüket.

Ennek alapján Temesvárott Pop Oktáv vasutigazgató elnöklésével konferencia volt, amelyen Anastasiade és Christea helyettes igazgatók, valamint az összes osztályfőnökök résztvettek. Az értekezleten megállapodtak arra nézve, hogy a jelenlegi vasutigazgatóság hatáskörébe tartozó vasuti vonalakat a két üzletkezelőség között hogyan osszák meg. Eszerint a Temesvár-aradi vonal Szentandrásig, a Lugos-marosilyei vonal Hátszegig, a Temesvár-bukaresti vonal Orsovaig, továbbá a Temesvárról induló többi vonalak valamint a hozzájuk csatlakozó szárnyvonalak egészben a temesvári üzletkezelőséghez kerülnek. A többi vonal, amely az eddigi vasutigazgatóság hatáskörébe tartozott, az aradi üzletkezelőséghez kerül.

Szóba került a meglévő személyzet megosztása is a két üzletkezelőség között. Azok a Temesvárott lakó tisztviselők, akik az utóbbi két évben kénytelenek voltak reggel vasuton Aradra utazni és onnan este visszatérni, ezentúl Temesvárott fognak szolgálatot teljesíteni s ezzel megszűnik eorvuk régi panaszaik.

Az üzletkezelőségeknek lesz vonatási, pályafentartási és kereskedelmi osztályuk. A személyzeti és jogi ügyeket ezentúl a bukaresti vezérigazgatóság fogja intézni.

A bali szezónra!

Arany- és ezüstcsipkék, valamint csipkevolanok **estélyi toalett**ekre, művirágok, marabou, struccollak, bali keztyűk és harisnyák.

Párisi és bécsi ujdonságok!
LIDOLT VIKTOR

női divatárkereskedésben,
79

Timisoara-Belváros, Hunyadi-utca.
Kérem kirakataimat megtekinteni.

Estélyi és bali ruhák finom londoni szöveteiből a legújabb angol és francia modellek szerint a legpedánsabb kivitelben

Roncskevics József és Társa

Timisoara-Belváros, Merczy-utca 12

férfiruha-szalonzában készülnek

TELEFON: 8-98

MORAVETZ KÖNYVKERESKEDES

TIMIȘOARA

Raktára dus és jól válogatott.
Rendeléseit gyorsan és szakszerűen
intézi el.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Plaja Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-
tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52.
Kiadóhivatal: 2-52.
Nyomda: 10.
Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra
160 lei, félévre 300 lei, egy évre
600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az ö-
királyágban 3 lei, Magyarországon
2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár,
Csehszlovákiában fél ck., Ausztriá-
ban 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Hárman voltak együtt,
három férfi: egy fiatal, egy közép-
koru, meg egy öreg. Beszéltek, meg
hallgattak. De inkább hallgattak. Az-
után egyszerre megszólalt a fiatal:
— Tegnap megismertem az igazi
boldogságot. O szeret.

— En meg ma ismertem meg az
igazi boldogságot. Várattalanul gazdag
lettem, mondta a középkorú. Az öreg
is megszólalt:

— Holnap megismerem az igazi
boldogságot. Érzem, hogy meghalok.

Azán elváltak egymástól. A fiatal
ment a tegnapihoz; a középkorú a
máéhoz; az öreg a holnapjához. Egy
év múlva megint összejöttek.

— Boldog vagyok, mert nem hal-
tam meg — mondta az öreg.

— Boldog vagyok, mert már nem
szeretek — mondta a fiatal.

— Boldog vagyok, mert még min-
dig gazdag vagyok — mondta a kö-
zépkorú.

Megint elváltak. S a fiatal ment a
holnapjához; az öreg a tegnapihoz;
a középkorú pedig — a kávéházba.
Sándor Károly.

— **Ezüstlakodalom.** Benedict
Norbert, a Turul-cipőgyár vezérigaz-
gatója és felesége született Auster-
litz Gertrud, most ülték meg házasa-
guk huszonöt éves évfordulóját,
amely alkalmából számos üdvözlés-
ben és jókívánságban volt részük.

— **Helyreállott a postaforgalom.**
Az erdélyi árvíz következtében több
vasútvonalon megszakadt a forgalom
s ennek következtében a posta
sem járt. A vasúti forgalom részint
átszállással, részint pedig kerülő-
vel újból megindult. Temesvárra
tegnap rengeteg levél érkezett kü-
lönböző erdélyi városokból és a
levélhordók olyan garmada levele-
ket cipelnek, mint már régóta nem.
Temesvárott összegyűlt erdélyi
posta is tegnap indult utnak. A le-
vélforgalom megindulásával a posta
csomagokat is újból felvesz Erdély
számára. Miután az Arad-nagyvá-
radi vonalon még mindig nem indult
meg a közlekedés, a postát Kolozs-
váron keresztül viszik Nagyvárad-
ra. A brassói, segesvári és székely-
földi posta a Bánságból Tövis meg-
kerülésével az Alvinc-Nagyszeben-
kiskapusi vonalon halad.

— **Holttest az utcán.** Hajnalban
a Gyárvárosban a villanytelep kö-
zelében egy férfit találtak. A zsebében
lett igazolványból kiderült, hogy az
illető Mosilovici Mita hatvan éves
napszámmal azonos. Az orvosi vizsgálat
megállapította, hogy a halált szív-
szélhártya okozta. A hullát a gyár-
városi temető hullaházába szállították.

Ajándékot

mindenki talál igen olcsón
széptárgyakat
Sternbergnél.

Zsák

Zsineg

Kötél

Havas Domb Gyár és Hód
Timisoara Lugoj.

A kivándorlási irodák titkai

Fejdijakban milliókat keresnek az ügynöksé- gek — Leleplezéseink eredménye

Arad, január 2.

Lankadatlanul, kitarítón küzdünk az
erdélyi és bánsági emberkereskedelem
ellen, amely magyar véreinket a biztos
pusztulásba, éhhalálba, a nyomorba és
temérdek kínón át a végveszélybe
viszi. Eddigi cikkeinkben élethűen
beszámoltunk a kivándorlási hiénák
aknamunkájáról, akik visszaélték a
törvénnyel, rendeletekkel, biztak a
szegény páriák hiszékenységében és
törbecsalva őket, odadobiák prédául
a mérhetetlen messzi

berzalmas égöv

megannyi szenvedésének. Mindezen
tények alapján felhívtuk az illetékes
hatalóságaink figyelmét erre az ember-
kereskedelemre és — ne vételessék sze-
rénytelenségnek — eddigi küzdelmünk-
nek eredménye is volt.

Cikkeink alapján több helyütt meg-
indult az ellenakció, amelyel hatósá-
gunk készségesen támogatnak. Revízió
alá vették a már kiadott hajózási
ügynökségek concessióját, sőt több
hajóügynökség működését

be is szüntették.

Az alábbiakban néhány vonással
bemutatjuk egy ilyen kivándorlási iro-
dának a működését. Az egész kiván-
dorlási akció mozgató eleme, — mint
ahogy ezt már közöltük — a Com-
paine Comerciala e Marilima Sao-
paoloi cég. Ez a társaság, amelynek
valamennyi részvényese nagy kávé-
ültetvényes, több nagyobb hajóstársa-
sággal szerződést kötött a kivándorlás,
s jobban mondva az emberbevétel elő-
mozdítására.

Valamennyi társaságnak Romániában
Bukarest székhellyel egy közös fő-
ügynöksége működik, viszont a fő-
ügynökségek Aradon, Brassóban,
Kolozsvárott, Nagyváradon, Resica-

— **Ujévi üdvözlések Temesvá-
rott.** Tegnap délben mentek végbe
a hagyományos ujévi tisztelgések.
Cosma Aurel dr. volt minisztert
Obadeanu Pál dr. üdvözölte, mint
a bánsági liberális párt elnökét. Cosma
válaszában nagyjelentőségű az a ki-
jelentés, hogy a községi és általános
választásokat a liberális párt fogja
lebonyolítani. Oprea prefektus a vá-
ros nevében Georgievici főpolgár-
mester, a kereskedelmi kamara nevé-
ben, Kun Richárd, a tisztviselők
nevében Bejan szubprefektus üdvö-
zölte. Még számos küldöttség kereste

bányán, Oravicabányán, Temesvá-
rott, Szatmárott és az ország szám-
talan helyén jól szervezett

alügynöksége van.

Ezeknek az ügynökségeknek a
fenntartása évenként hatalmas össze-
geket emészt fel. Egyedül adó fejé-
ben a husz főügynökség és a száz-
negyven alügynökség 1925-ben har-
minckétfélmillió leit fizetett. A reklámok
egy-egy ilyen ügynökségnél évenként
közel harmincmillió leit emésztenek
fel. Igaz, hogy mindezek a kiadások

bőséges jövedelmei

biztosítanak. Nézzük csak, hogy mit
keres a főügynökség egy ilyen ki-
szállított szegény pária után?

Minden kiszállított emberért a fő-
ügynökség ötezer leit, azonkívül hu-
szonöt százalékát a hajójegy árának
és azonkívül külön kétezer lei fejdíjat
kap. Külön keresetét képezi a főüg-
nökségnek az utlevelek megszerzése.
Egy ilyen utlevélért négy-ötezer leit
kér el.

Az egyik hajóstársaság igazgatója,
az elmúlt két hónapban ezerhétszáz-
ötven személyt indított utnak. Az igaz-
gató ur a vezérigazgatóságtól a hajó-
jegyek ára után járó huszonöt százaléka
fejében nyolcmillió hétszázötvenhatezer
leit,

fejdíj fejében

pedig hárommillió ötszáz ezer leit vett
kézhez. Ebből az összegből harminc
százalék, vagyis négy-ötven leit őt illette
meg, míg a fennmaradó nyolcmillió lei-
ből bőven futja üzemeltetésre, sze-
mélyzeti kiadásokra és jutalékokra.

Ime két hónap eredménye. Így lesz
érthető, hogy a lelkefelen ügynökök
semmi veszélytől nem riadnak vissza
a busás jövedelem ellenében.

ifj. Hehs Aladár.

fel a szerencsekivánataival. A város-
háznál, a pénzügyigazgatóságon, táblá-
nál, törvényszéken és a többi hiva-
talokban is megvoltak a szokásos
tisztelgések.

— **A megyei főjegyző gyásza.**
Sulyos csapás érte Pincu Kornél
temesmegyei főjegyzőt: huszonkét
éves Albin fia, a kolozsvári egye-
tem hallgatója, megyei közigazgatási
gyakornok, hosszas szenvedés után
ujév hajnalán meghalt. Temetése
ma délután négy órakor lesz.

* Hasznos cím Whitehouse, Jozsefváros,
a Máriával szemben.

B • U • I • C • K

1925 augusztus 18-tól szeptember 11-ig az orosz kormány autómínősítési ver-
senyt rendezett Leningrad—Tiflis-Moszkva között, vagyis 5300 kilométer távolságon.
84 különböző márkájú autót vett részt a versenyen, amelyeket a cilinderek
kapacitásához mérten osztályokba soroztak.

A második osztály a következő nyolc márkát foglalta magában: Buick, Benz
Fiat, Hudson, Nash, Pachard, Pierce-Arrow és Studebaker.

A verseny célja volt a különböző jó gyártmányok előnyeit megállapítani és
átalakításukat az oroszországi utak jelenlegi állapotához képest.

A máodik csoport részére megállapított öt díj közül négyet a Buick gyárt-
mányok nyertek el:

1. Az orosz kormány részéről felajánlott nagy díjat a legjobban osztályozott
gép részére,
2. A gazdasági verseny első díját,
3. A menetközbeni sebességi verseny első díját,
4. A nyugvó helyzetből indított sebességi verseny első díját.

Vezérképviselő Románia részére:

„NOËL“

Részvénytársaság

Bukarest, Calea Victoriei 105

JÓNAPOT KIVÁNOK, kedves ol-
vasóm, akít ezen a helyen most
van először szerencsém üdvözölni
ebben az új esztendőben. Nem ta-
pasztalod-e te is, akár én, hogy
csak az esztendő száma más. egy-
gyel magasabb, mint a tavalyi,
egyébként azonban az új évben
minden a régi maradt. Az időjárás
éppen olyan szeszélyes és abnor-
mális miként eddig. A drágaság
miatt éppen úgy káromkodunk és
pukkadunk, akár eddig. Az öreg
esztendő szépen itt hagyott minket,
de azt a sok bajt, melyet három-
százhatvanöt nap alatt gyönyörűen
nagyra növelt, itthagya a nyakunkon.
Most aztán 1926-ban ott vagyunk,
ahol voltunk 1925-ben. Komolyan
igaza volt Tompa Mihálynak, amikor
egyik versében az évekről azt
mondta: „nincs mit válogatni ben-
nük, egyik olyan, mint a másik“.
Azon tehát felesleges bosszankod-
nunk, hogy nem javult meg a hely-
zet, mert hiába is bosszankodnánk
rajta. Ha valamin bosszankodni aka-
runk, hát mérgeledjünk azon, hogy
az új évben megint öregebbek let-
tünk egy esztendővel. Ez pedig
mindennél kellemetlenebb. Ezt a
kellemetlenséget tehát igyekezzünk
ugy feledni, hogy jól éljünk. Már
ugy értendő, ha tudunk. Mert a
drágaság miatt nem tudunk. Tehát
mégis megmarad a bosszankodás.
De ne mutassuk ezt senkinek. Ha
találkozunk egymással, mosolyogjunk
és mondjuk vidáman: jónapot ki-
vánok!

* Hol vásároljunk téli holmit? Csak a
Whitehouseban, ahol az állandó detaillistá-
ban csakis kitűnő minőségű árut engros-árban
árusítanak. Whitehouse, ezeltől Dél-
vidéki.

* Saját érdekében nézze meg a Parfü-
méria Elisabeta mai hirdetését.

* Uj műsor a Pátia-kabarében. Ma
szombaton és holnap vasárnap teljesen új
műsor keretében színe kerül egy kacagató
bohózat és egy tréfa. Az összes tagok új
szólókkal szerepelnek. Vasárnap délután mér-
sékelt helyáru előadás az összes tagok fel-
léptével.

* Prágai kiállítás szenzációja. A prágai
kiállításon az első díjat husz darab remek
prágai sonka nyerte meg. A díjkiosztásnál
kiderült, hogy ezt a husz remek prágai sonkát
Temesvárról küldte a kiállításra Fa Mihály,
akinek a Telekház-téren és a Mária mellett
vannak üzletei.

* Szombat és vasárnap este elsőrangú
műsor a Lloyd Tavernában.

— **Halálos foghuzás.** Emlékeze-
tes, hogy néhány év előtt Temes-
várott foghuzás folytán elvérzett
egy fiatalember. Annak idején
megindult a vizsgálat a fogorvos
ellen, bírósági tárgyalás is volt, de
az orvost felmentették, mert kide-
rült, hogy semmiféle hanyagság
nem terheli. Megállapították ugyan-
is, hogy a foghuzás áldozata hemo-
filiás volt és így nem lehetett el-
állítani a vérzést. A hemofiliások vé-
rétől ugyanis hiányzik a vér alva-
dását előidéző anyag. Hasonló eset
történt most Szabadkán, ahol egy
Pavlakovics nevű fiatalember halt
meg hasonló körülmények között.
Pavlakovics esetét érdekessé teszi
az a körülmény, hogy a nyár folya-
mán már huzatott fogat, de akkor
két heti kezelés után sikerült el-
állítani a vérzést. Ezuttal a kezelés-
nek minden megkísérelt módja hiá-
bavalónak bizonyult.

A
SIRENE kenőcs-

mel nem létezik jobb
szer

az arcbőr ápolásához, amely
használatával állandóan lágy
és bársonyos marad.

Kapható: minden drogé-
riában és gyógyszertárban

FOLERAKAT: 173

OMNIA laboratórium
Bukarest, Strada Progresului 13.

— **Uj bankfiók.** A Temesvári Bank és Kereskedelmi R. T. azon jelentősre való tekintettel, amelyet Oravica Caras-megye krelása folytán nyer, ebben a városban fiókot nyitott, amely működését már meg is kezdte. Ezen fiók vezetésével Holländer Oszkár ur bízott meg. A Temesvári Bank és Kereskedelmi R. T. az oravicai fiókon kívül fiókkal bír még: Orsován, Zsombolyán, Nagyszentmiklóson és három fiókkal Timisoarán. Bankaffiliációi a következők: Lugoson a Kereskedelmi Bank r. t., Karánsebesen az Első Karánsebesi Takarékpénztár, Dettán a Dettai Takarékpénztár, Gátalján a Gatajai Takarékpénztár, Perjámoson a Perjámos-Haulikfalvai Népbank r. t. és Nagykomlóson a Nagykomlósi Népbank r. t.

— **A Bedeus-féle zsebmenetrend** új kiadása most jelent meg és tartalmazza nemcsak a január elsejével életbelépő összes változásokat hanem a Versee, Fehértemplom, Bázias és Módos felé menő új vonatok menetrendjét is. A zsebmenetrend ára tizenöt leí és minden hírlapárusnál és dohánytözsében kapható.

* **Bánati szanatórium** Temesvár, sebészeti-, belgyógyászati-, gyermek-, ideg-, test-egyenészeti-, húgyszervi-, női-, fül-, orr-, nyak-, szem-, bőrbajok kezelése. Röntgen és diathermia.

— **Négymillió dináros csőd Szabadkán.** Szabadkáról jelentik, hogy az ottani törvényeszk elrendelte a csődöt Kovács Antal szabadkai téglagyáros ellen. A passzívák meghaladják a négymillió dinárt, az aktívák hárommilliót tesznek ki. A gyárost a magánkölesönök után fizetett magas kölcsönök tették tönkre.

A mai naptól állandóan

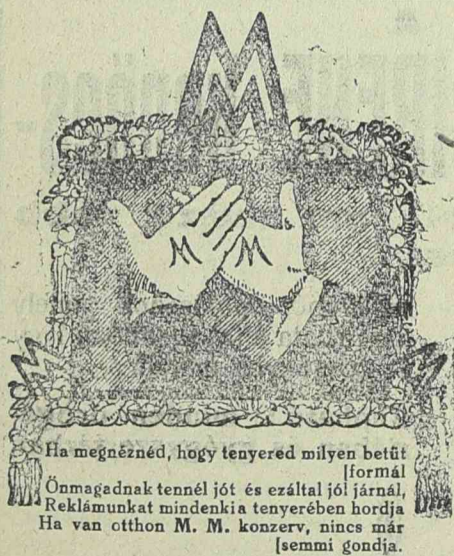
élő hal kapható.

Rendelések felvételnek Luttwák és Eckstein halkereskedése, Gyárvaros, Galamb-utca 23.

Cukrász különlegességek

desszertek, torták stb. közismert legjobb minőségben MANN cukrászdában, Gyárvaros, Str. 3 2495 August (Andrássy-ut)

Felhívom a tisztelt közönség figyelmét, ha **varrógépjét vagy grammofonját** székszerűen, jótállás mellett javítani óhajtja, forduljon azonnal a varrógép javító központba **BECKER, III, Mühle Vilmos-u. 1.**

FARMODONT

Muschong-féle **lugoji cserepek** a legjobbak

Csavargók . . .

Temesvár, január 2.

A rendőrprefektura udvarán alacsony épület szomorkodik. Valamikor istálló volt, most jó rendőrségi fogdának. A jászak helyett mindössze priceket tettek bele.

Berariu rendőrőrmester — aki szörmekucsájában kozák generálisnak néz ki — hatalmas kulccsal kinyitja az ajtót. Aztán aktát vesz elő és arról nevetek olvas le. A megnevezettek sorra jönnek elő és utasításra az udvaron kettős sorokba állanak. Oldalt egy-egy rendőr vigyáz rájuk.

Csupa lerongyolódott alak. Az élet Infernójából valók. Egyikkel-másikkal nem lenne jó az ország-uton találkozni. Vonultassuk föl őket ezen a hasábon úgy, ahogy a rendőrőrmester hívására kifelé jöttek a fogda rosszillatu levegőjéből.

Szeder Kálmán. A hívásra nem jön elő senki. Az őrmester többször ismétli a nevet, végre kitolnak egy öreg, tőporódott embert. Süket, mint az ágyu, szegény. Lábbelijét csak nagyjóakarattal lehet cipőnek nevezni. Hátul kint van a sarka. Kilógó kapcájának egy részét úgy huzza maga után. Lakása nincs. Koldus.

Kappler Ferenc. Magas, robusztus alak. Vörös szakállával félelmetes. Mikor kifelé jön, akkor húzza fel a kabátját, de kinlódik vele, mert a karja mindegyre megakad a szakadt bélésben. Valamikor malommunkás volt. A háboruban katonának vitték, de lantimilitarista érzése minduntalan szökésre készítette. Ismétleten elfogták és újra megszőkött. Így lett belőle csavargó.

Gál Károly. Negyvenhárom éves. A magyarországi Tárcsa községből való. Hónapok óta nem tud munkát kapni, mondja. Próbálkozott utlevelet szerezni, hogy hazajusson Magyarországra. Nem kapott utlevelet. Most boldog, hogy hazatoloncolják, át a határon.

Milin Jon. Sztancsófalvai illetőségű. Abból élt, hogy hajnalonta a belvárosi Schreier kocsmá előtt állott és vigyázott a bérkocsisok fogataira, amíg a fiákeresek odabent forró teával melegítették magukat. Nem arra gondolt, hogy mi lesz vele, hanem az bántja, hogy mi lesz a bérkocsisokkal, ha ő már nem lesz hajnalban a kocsmá előtt. Fél, hogy a fiákeresek ellopják.

Es sorra jönnek Farkas Sándor, Angel Ilia, Tudor Jon és Szlavia Jon. Ezeket egy hid alatt találták meg, ahol egyik pillér mögött megbújtak a szél ellen. Kozmazárás után jöttek oda és ott akarták megvárni a hajnalat, amikor a zugkocsmák újból nyitnak.

A női foglyok zárkájából egy tizenkilenc éves sánta lány jön elő a hívásra. Sina Viola a neve. Notórius csavargó. Többször hazatoloncolták már Nagylakra, de mindig visszatér. Előszertettel alszik a pályaudvar harmadik osztályu várótermében.

Az egész transportot a két rendőr elvitte a járványkórházba, ahol megfürösztötték őket. Aztán Weisz Feodor dr. rendőrorvos elé kerültek. A siket Szeder Kálmánon és a hatvanhárom éves Halmi Józsefen kívül valamennyit egészségesnek találta. A bíróság elé kerülnek.

Rentabilis, jól bevezetett

gyári üzem

elsőrendűen fekvő ingatlanon, felszabaduló 3 szobás lakással nagy raktárhelyiségekkel, más irányú elfoglaltság miatt eladó.

Megkereséseket „Biztos tőke” jellegre a kiadóhivatal közvetíti.

ROMANOVSKY ERNŐ
ablakredőnykereskedés és szerelés186 TIMISOARA
Str. General Foch (Fröbl) No. 12**Timiás mester**

Scudier-tér és Preyer-utca sarok

Mérték utáni rendelést 3 nap alatt eszközöl

HUHN

hölgyfodrászat, Henni hajfestés, hajmunkák, manicur és pedicur urak részére is.

Timisoara-Belváros, Jendherceg-u. 5

Célszerű ajándékok!

Félperzsák	Lei 450 — 600
Opposonok	Lei 860 — 2400
Vadmacskák	Lei 435 — 855
Sealek	Lei 235 — 855

Szenzáció! Hosszszőrű Malta-prémek galér és kézelőknek elegendő, barna és szürke Lei 800. Prémcsikok minden színben kicsinyben és nagyban. Saját gyártmány.

Detail vevőink részére elsőrendű szücs-mestereket ajánlunk. Előzékeny, szakavatott és türelmes kiszolgálás. Vételkényszer nincsen.

Veszünk róka, vidra stb. nemesebb nyersbőröket legmagasabb napi áron

Groszmann Sándor
cég szörmeáru-osztálya.
Gyárvarosi fő-tér. Telef. 226;

NAGYTAKARÍTÁST elektromos **PORSZIVÓGÉPEK** KELL, **PARKETTASUROLÁST, BEERESZTÉS ES FENYESÍTÉS** elektromos **PARKETTA-GEPPEL** teljesít a **ROYAL VACUUM CLEANER** IV., Str. Ioan Ghica No. 1a 1/5 (Arany János-utca) Telefon 21-10 198

Tiberiu Soltész Tibor

cérna és fonalárúk importjára.

A G. B. C. védjegyű olasz cérna romániai kizárólagos egyedárusítása.

Arad, Strada Horia 1.

Telefon: 6-83.

Sürgöncim: Drapeau.

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Álláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Műhely csendes üzem részére circa hatvan négyzetm. nagyságban bérelni kerestetik. Ajánlatokat „Világos” jellegre a kiadóhivatalba kérek.

Fiatl intelligens nő megfelelő munkássággal gyönyörű kerestetik tehet szert. Ajánlatokat „Megbízható” jellegre alatt a kiadóhivatal továbbít.

Modern két vagy három szobás lakást májusra, esetleg augusztusra keresek. Ajánlatokat **Dr. Várnay Elemér** Hitehbancpalota címére kérek.

Középkorú állami hivatalnok esetleg házasság céljából levelezne hölgygel. Leveleket „Diszkret 42” jellegre kér a kiadóba.

Jó házi koszt kapható mi családnál. Ajánlatokat „Házi” jellegre alatt a kiadóhivatal továbbít.

Eladó egy családi ház műhelyek, istállók és raktárakkal. Ujkisoda, Sági-ut 45. Ugyanott három íróasztal eladó.

Modern perzsaszövészek, perzsafonalak, felöltők, lé a ágyelők, minták és egy művészi állólampa eladók. Cim a kiadóban.

Zongora gyakorlásra méreketl áron **hasznáható** Józsefváros, Bonná-utca 12, II 11.

Ha szép akar lenni, használjon Kulka-féle Liliomtej-kremet, liliomszappant, liliompudert, 8 színben. Kapható kizárólag Kulka Emil városi gyógyszerárban, a Fekete Sas-hoz, Belváros, Szentgyörgy-tér.

Butor

189

Saját készítésű háló- és ebédli-butorok különböző színekben és formákban. Elsőrendű munka, jótállás mellett, olcsó áron kapható **Siebold Fülöp** műbutorasztalosnál, esetleg terv szerinti rendeléseket elvállal. Gyárvaros, Táviráda-u. 10. Tel. 6-99

Krausz Salamon

ortopéd és divatcipész

Zapolya u. 4
Bejárat a kapu alatt.**Mindennemű tüzelőanyag**

nagyban és kicsinyben
Schaar és Hámorv cég
Telefon 9-64.

Zongorák, pianinók

dus választékban, jutányosan
Renner, zongorarakttár
Bul. Carol (Hunyadi-ut) 12. szám.

LICHTWITZ**LIQUEURS**

Halló! Butorvásárlók! Akinek szüksége van jó és tartós butorra, nézze meg vételkényszer nélkül a lil, Korona-u. 14 sz. alatti dusan felszerelt raktáromat, ahol már 17.000 leitől feljebb egy komplett hálót vásárolhat.

Schuster Ferenc butorgyára és raktára
Telefon 11-91.

Parfümeria Elisabeta

Timisoara, Str. Mercy 2

Raktárban a legolcsóbb árakban kaphatók az összes kozmetikai és toilette cikkek: Poudre, Rouge, Eau de Cologne „ELISABETA”, divat fésűk stb. Bejárat az ékszerüzletnél. 430

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.